Parlament Europejski
2024-2029

Komisja Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych

2024/0305(NLE)

23.10.2025

***

PROJEKT ZALECENIA

w sprawie projektu decyzji Rady w sprawie zawarcia Umowy między Unią Europejską a Bośnią i Hercegowiną dotyczącej działań operacyjnych prowadzonych przez Europejską Agencję Straży Granicznej i Przybrzeżnej w Bośni i Hercegowinie
(16666/2024 – C10-0117/2025 – 2024/0305(NLE))

Komisja Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych

Sprawozdawca: Jaroslav Bžoch

Objaśnienie używanych znaków

*	Procedura konsultacji
***	Procedura zgody
***I	Zwykła procedura ustawodawcza (pierwsze czytanie)
***II	Zwykła procedura ustawodawcza (drugie czytanie)
***III	Zwykła procedura ustawodawcza (trzecie czytanie)

(Wskazana procedura opiera się na podstawie prawnej zaproponowanej w projekcie aktu.)

SPIS TREŚCI

Strona

PROJEKT REZOLUCJI USTAWODAWCZEJ PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO 5

UZASADNIENIE 6

PROJEKT REZOLUCJI USTAWODAWCZEJ PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO

w sprawie projektu decyzji Rady w sprawie zawarcia Umowy między Unią Europejską a Bośnią i Hercegowiną dotyczącej działań operacyjnych prowadzonych przez Europejską Agencję Straży Granicznej i Przybrzeżnej w Bośni i Hercegowinie (16666/2024 – C10-0117/2025 – 2024/0305(NLE))

(Zgoda)

Parlament Europejski,

– uwzględniając projekt decyzji Rady (16666/2024),

– uwzględniając projekt Umowy między Unią Europejską a Bośnią i Hercegowiną dotyczącej działań operacyjnych prowadzonych przez Europejską Agencję Straży Granicznej i Przybrzeżnej w Bośni i Hercegowinie (16665/2024),

– uwzględniając wniosek o wyrażenie zgody przedstawiony przez Radę na mocy art. 77 ust. 2 lit. b) i d), art. 79 ust. 2 lit. c) i art. 218 ust. 6 akapit drugi lit. a) Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (C10-0117/2025),

– uwzględniając art. 107 ust. 1 i 4 oraz art. 117 ust. 7 Regulaminu,

– uwzględniając zalecenie Komisji Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych (A10-0000/2025),

1. wyraża zgodę na zawarcie umowy;

2. zobowiązuje swoją przewodniczącą do przekazania stanowiska Parlamentu Radzie i Komisji, jak również rządom i parlamentom państw członkowskich oraz Bośni i Hercegowiny.

UZASADNIENIE

a. Kontekst

Wniosek dotyczący decyzji Rady ma na celu zatwierdzenie umowy o statusie między Unią Europejską a Bośnią i Hercegowiną dotyczącej działań operacyjnych prowadzonych przez Europejską Agencję Straży Granicznej i Przybrzeżnej na terytorium Bośni i Hercegowiny, jak przewidziano w rozporządzeniu (UE) 2019/1896 w sprawie Europejskiej Agencji Straży Granicznej i Przybrzeżnej.

Jednym z zadań Europejskiej Agencji Straży Granicznej i Przybrzeżnej („Agencji") jest współpraca z państwami trzecimi w obszarach objętych rozporządzeniem w sprawie Europejskiej Straży Granicznej i Przybrzeżnej, „w tym w drodze ewentualnego operacyjnego rozmieszczania zespołów zarządzania granicami w państwach trzecich". Agencja może współpracować z organami państw trzecich właściwymi w kwestiach objętych rozporządzeniem w zakresie niezbędnym do wykonywania swoich zadań i może prowadzić działania związane z europejskim zintegrowanym zarządzaniem granicami na terytorium państwa trzeciego pod warunkiem uzyskania zgody tego państwa trzeciego.

Umowa o statusie ma obejmować wszystkie aspekty niezbędne do prowadzenia działań Agencji w państwach trzecich. Zgodnie z art. 73 ust. 3 rozporządzenia (UE) 2019/1896 w okolicznościach, w których konieczne jest rozmieszczenie w państwach trzecich zespołów zarządzania granicami ze stałej służby Europejskiej Straży Granicznej i Przybrzeżnej, a członkowie zespołów będą wykonywać uprawnienia wykonawcze, Unia zawiera z danym państwem trzecim umowę o statusie.

Zgodnie z rozporządzeniem w sprawie Europejskiej Straży Granicznej i Przybrzeżnej, w tym jego art. 76 ust. 1, Komisja przedstawiła w komunikacie COM(2021) 829 wzór umowy o statusie, odnoszący się do rozporządzenia (UE) 2019/1896, zawierający przepisy szczególne dotyczące działań na terytorium państw trzecich. Umowa o statusie z Bośnią i Hercegowiną opiera się na modelu opracowanym przez Komisję.

14 października 2025 r. Komisja poinformowała sprawozdawców o postępach w negocjacjach dotyczących umowy o statusie między Unią Europejską a Bośnią i Hercegowiną. Władze Bośni i Hercegowiny były również obecne na tym spotkaniu. Na 6 listopada 2025 r. zaplanowano także spotkanie z urzędnikiem ds. praw podstawowych Fronteksu i Europejskim Inspektorem Ochrony Danych („EIOD"). Umowa została podpisana 11 czerwca 2025 r. w Sarajewie (Bośnia i Hercegowina).

b. Stanowisko sprawozdawcy

W szczytowym momencie kryzysu migracyjnego i uchodźczego w 2015 r. setki tysięcy osób ubiegających się o azyl i migrantów przybyło do Unii Europejskiej przez Bałkany Zachodnie. W kolejnych latach presja migracyjna na szlakach zachodniobałkańskich była znaczna, co spowodowało presję na zewnętrzne granice UE. Konieczne były zatem dalsze wysiłki w celu kontrolowania przepływów migracyjnych w sposób legalny, zgodnie z przepisami międzynarodowymi i europejskimi.

Sprawozdawca uważa, że zawieranie formalnych, prawnie wiążących umów w ramach

współpracy z państwami trzecimi ma zasadnicze znaczenie dla zapewnienia przejrzystości, publicznej kontroli i demokratycznego nadzoru nad taką współpracą.

Zorganizowana i trwała współpraca z państwami trzecimi, w szczególności z państwami Bałkanów Zachodnich, stanowi istotny element europejskiej przestrzeni stabilności i bezpieczeństwa. Z tego powodu zacieśnienie współpracy z Bośnią i Hercegowiną w zakresie migracji i zarządzania granicami ma kluczowe znaczenie strategiczne dla złagodzenia presji na granicy Chorwacji z Bośnią i Hercegowiną i tym samym dla zapobiegania nielegalnemu przekraczaniu granic zewnętrznych UE i zwalczania przestępczości transgranicznej. Ścisła współpraca z partnerami z Bałkanów Zachodnich jest więc niezbędna nie tylko dla zarządzania przepływami migracyjnymi do UE, ograniczenia napływu migrantów o nieuregulowanym statusie i poprawy skuteczności operacji powrotowych, lecz także dla zwalczania przemytu migrantów i ograniczania ryzyka związanego z przestępczością zorganizowaną.

Zarówno Europejska Agencja Straży Granicznej i Przybrzeżnej, jak i Federalne Ministerstwo Spraw Wewnętrznych Bośni i Hercegowiny są zobowiązane do przestrzegania przepisów rozporządzenia (UE) 2019/1896 i zapewnienia pełnej zgodności z nimi, w tym w zakresie praw podstawowych. W trakcie procedury zgody w Parlamencie Europejskim wyjaśnienia przedstawione przez Komisję, właściwe organy Bośni i Hercegowiny, urzędnika ds. praw podstawowych i EIOD dotyczące znaczenia tej umowy o statusie okazały się zadowalające. Umowa o statusie i obecność funkcjonariuszy Europejskiej Agencji Straży Granicznej i Przybrzeżnej na terytorium Bośni i Hercegowiny przyczynią się do przeciwdziałania nielegalnej migracji do UE i poprawy ogólnej sytuacji w zakresie bezpieczeństwa, przy jednoczesnej pełnej ochronie praw podstawowych podczas procedur kontroli granicznej. Biorąc pod uwagę znaczną liczbę osób przejeżdżających przez Bośnię i Hercegowinę w celu dotarcia do UE, umowa ta wzmacnia naszą zdolność do wspierania partnerów z Bałkanów Zachodnich w skuteczniejszym zarządzaniu przepływami migracyjnymi, przy jednoczesnym pełnym poszanowaniu naszych standardów europejskich.

Podsumowując, sprawozdawca uważa, że proponowana umowa o statusie jest zgodna z wzorem umowy o statusie przewidzianym w komunikacie Komisji dotyczącym treści i przepisów, które należy zawrzeć w ostatecznej umowie.

Ponieważ umowa ta wchodzi w fazę wdrażania, Parlament Europejski wzywa Europejską Agencję Straży Granicznej i Przybrzeżnej do terminowego informowania go o działaniach prowadzonych w ramach wdrażania umowy o statusie i przypomina Agencji o jej obowiązku zawierania w sprawozdaniach rocznych oceny współpracy z państwami trzecimi zgodnie z art. 73 ust. 8 rozporządzenia (UE) 2019/1896.

Umowy o statusie dotyczące działań operacyjnych prowadzonych przez Europejską Agencję Straży Granicznej i Przybrzeżnej, które zostały już zawarte z Mołdawią, Macedonią Północną, Czarnogórą, Albanią i Serbią, pokazały, że ścisła współpraca z Bałkanami Zachodnimi przynosi pozytywne rezultaty.

W związku z powyższym sprawozdawca zaleca, aby Parlament zatwierdził projekt tekstu decyzji Rady.